

50547 - نماز تراویح از کی آغاز می شود؟ از شب اول رمضان یا شب دوم؟

سوال

کی شروع به خواندن نماز تراویح کنیم؟ از شب اول (یعنی شب دیدن هلال رمضان یا تمام شدن سی روز شعبان) یا پس از نماز عشاء روز اول رمضان؟

پاسخ مفصل

مشروع این است که انسان مسلمان پس از نماز عشاء شب اول رمضان یعنی همان شبی که هلال رمضان دیده شده یا سی روز شعبان کامل شده، نماز تراویح را به جای آورد.

همینطور در مورد پایان ماه رمضان؛ یعنی اگر با دیدن هلال عید فطر یا کامل شدن سی روز رمضان، پایان ماه رمضان اثبات شد دیگر نماز تراویح خوانده نمی شود.

بنابراین دانسته شد که نماز تراویح به روزهی روز وابسته نیست، بلکه آغاز آن به وارد شدن ماه در هنگام شب وابسته است، و همینطور پایان آن.

همینطور این درست نیست که بگوییم چون نماز تراویح یک نماز نفل مطلق است پس می توان آن را در هر وقت - یعنی حتی خارج از رمضان - و به صورت جماعت خواند، زیرا نماز تراویح خاص رمضان است و هدف نمازگزاران به دست آوردن اجر قیام رمضان است، و حکم به جماعت خواندن آن نیز مانند دیگر نمازهای نفل نیست، زیرا در ماه رمضان جایز است که قیام شب به صورت جماعت و با اعلام و تشویق به آن صورت گیرد، به خلاف قیام شب در دیگر ماه ها که این کار سنت نیست مگر آنکه بدون قصد و بدون تشویق و گفتن به مردم و بدون پایبندی - یعنی گاه به گاه - باشد.

شیخ محمد بن صالح العثیمین - رحمه الله - می گوید:

«تراویح در غیر ماه رمضان بدعت است؛ بنابراین اگر مردم بخواهند در غیر رمضان برای قیام شب در مساجد جمع شوند این کارشان از جمله بدعت است.

اما اشکالی ندارد که انسان گاه به گاه در خانه اش نماز شب را به جماعت بخواند، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - چنین کرده است، و ایشان یک بار با ابن عباس و بار دیگر با ابن مسعود و گاه با حذیفه بن یمان در خانه شان به جماعت [نماز شب] خوانده اما این کار را یک سنت همیشگی قرار ندادند و همینطور در مسجد چنین کاری را نکردند.»

الشرح الممتع (۶۰/۴ - ۶۱).

بر این اساس، کسی که نماز تراویح را قبل از ثبوت آغاز رمضان بخواند مانند کسی است که نماز را در غیر وقتش خوانده و از اجر آن بی نصیب است. این در صورتی است که او را گناهکار ندانیم، یعنی در صورتی که به عمد چنین کند.

والله اعلم.